

Informatiedoublet en volg-SA

De partij die de bieding opent, heeft meestal een kleine voorsprong op de tegenpartij. De partner van de openaar beschikt direct over gerichte informatie. Bovendien neemt een opening, hoe laag ook, biedruimte weg voor de tegenpartij, zodat het moeilijker en gevaarlijker is voor hen ook in de bieding te komen. In Biedermeijer Groen lesbrief 3 en 4 bekijken we de situatie, waarin 'zij geopend hebben'. Welke acties kunnen we ondernemen? Wat willen we ermee bereiken en hoe groot is het gevaar? De volgende gevallen worden onder de loupe genomen:

een volgbod in een kleur (al of niet met sprong)	(lesbrief 3)
een informatiedoublet	(lesbrief 4)
een 1SA-volgbod	(lesbrief 4)

1. Het informatiedoublet

Al vrij snel is men tot de ontdekking gekomen dat het gebruik van een strafdoublet direct achter een opening van één in een kleur weinig zin heeft. Ten eerste komt het zelden voor dat de speler direct achter de openaar en genoeg punten en genoeg kaarten in dezelfde kleur heeft om tegen te willen spelen. Ten tweede, als dit zeldzame geval zich al voordoet, heeft de openende partij vaak een veiliger haven en lopen ze weg uit het gedoubleerde contract. Daarom heeft men een andere betekenis gegeven aan een direct doublet achter een opening van de tegenpartij. Elke bridger leert al vroeg in zijn bridgecarrière welke betekenis hier bedoeld wordt: het gaat natuurlijk om het informatiedoublet.

1.1 Eisen voor het geven van een informatiedoublet

- 1) openingskracht, dus minstens 13 punten (als u, na een minimaal antwoord van partner, een nieuwe kleur of SA biedt, geeft u overwaarde aan)
- 2) kort in de geopende kleur
- 3) voldoende steun voor de overige kleuren (dus geen lange, eigen kleur)

Aan deze eisen moet in het algemeen voldaan zijn voordat een informatiedoublet gegeven mag worden. Alleen met heel sterke handen mag er vanaf geweken worden. We komen daar straks nog op terug. De ideale verdeling voor een informatiedoublet is dus een 4441-verdeling met een singleton in de geopende kleur. Helaas is de wereld niet altijd zo mooi en moet u nog wel eens smokkelen. Kijkt u eens naar de volgende handen. U zit noord en voor u wordt 1♥ geopend:

West	Noord	Oost	Zuid
1♥	???		

Wat biedt u met de volgende handen:

Hand 1	Hand 2	Hand 3	Hand 4	Hand 5
♠ AH109	♠ AH1095	♠ AH109	♠ AH9	♠ AH109
♥ 8	♥ 8	♥ 85	♥ 85	♥ HB52
♦ HB52	♦ HB2	♦ HB5	♦ HB52	♦ 52
♣ VB74	♣ VB74	♣ VB74	♣ VB74	♣ VB7

- Hand 1 Doublet. Kan het mooier? U geeft met één bod alles aan: een opening, kort in harten en vierkaarten in elke andere kleur. U kunt elke actie van uw partner verdragen.
- Hand 2 1♠. Evenveel punten, maar een iets andere verdeling. Zodra u een goede vijfkaart in een ongeboden hoge kleur heeft, moet u een volgbod op 1-niveau de voorkeur geven boven een informatiedoublet! Als u nu doubleert, kunt u nooit meer een 5-3 fit in schoppen ontdekken. De hand is namelijk te zwak om (na een doublet) later op eigen houtje de schoppenkleur te bieden.
- Hand 3 Doublet. Ook 4432-verdelingen met een doubleton in de geopende kleur zijn geschikt voor een informatiedoublet.
- Hand 4 Doublet. Sommige theoretici zweren bij "een informatiedoublet belooft een vierkaart in de andere hoge kleur". De praktijk laat echter zien dat deze krampachtige aanpak niet voldoet. Als u met deze hand niet (informatief) doubleert zult u veel deelscoregevechten verliezen. U belooft tolerantie (dus minstens een driekaart), maar garandeert geen vierkaart schoppen!
- Hand 5 Pas! U kunt een ruitensbod van uw partner niet verdragen! Voor 1SA bent u te zwak en voor 1♠ is minstens een vijfkaart nodig. U hebt gewoon teveel hartens om in de bieding te komen en wacht rustig af.

De bovenstaande handen zijn vrij duidelijk. Wat moet u echter doen als uw verdeling minder geschikt is voor een informatiedoublet? U zit nog steeds noord en voor u wordt 1♥ geopend.

West	Noord	Oost	Zuid
1♥	???		

Wat biedt u met de volgende handen:

Hand 6	Hand 7	Hand 8	Hand 9	Hand 10
♠ AH109	♠ AH109	♠ AH109	♠ 952	♠ AH1097
♥ 8	♥ 8	♥ 852	♥ 85	♥ 85
♦ 52	♦ A52	♦ HB5	♦ HV52	♦ A52
♣ AVB974	♣ VB742	♣ VB7	♣ AHB7	♣ AV3

- Hand 6 2♣. Ja, u hebt een vierkaart schoppen en openingskracht. Dat is echter geen reden om met elk type hand te doubleren. U hebt voldoende slagen voor een 2♣-volgbod en dat toont de ziel van de kaart. In het verdere biedverloop krijgt u misschien nog gelegenheid uw vierkaart schoppen te tonen.
- Hand 7 Doublet. Ook een 5431-verdeling met matige vijfkaart laag biedt u aan met een informatiedoublet.
- Hand 8 Een strijdpunt. Geven we een informatiedoublet met een 4333 en 13-14 punten? De moderne topspelers neigen naar "ja, mits de vierkaart in de andere hoge kleur zit". Draait u de schoppens en ruitens dus om, dan heeft 'pas' de voorkeur.
- Hand 9 Net als hand 4 slechts een driekaart in de ongeboden hoge kleur. Nu is het echter een puntloze driekaart. Wel of niet een informatiedoublet? Het advies is alleen een informatiedoublet met dergelijke handen te geven als u de situatie goed met uw partner doorgesproken heeft en u zich beide er lekker bij voelt. Is dat niet het geval dan is het veiliger te passen.
- Hand 10 De hand is te sterk voor een 1♠-volgbod. U begint met doublet en biedt later schoppen. Hiermee belooft u: minstens zestien punten en minstens een vijfkaart schoppen.

Ook als beide tegenstanders geboden hebben, is het mogelijk een informatiedoublet te geven.

Bijvoorbeeld:

West	Noord	Oost	Zuid
1♦	pas	1♥	doublet

Het doublet in een dergelijk situatie toont: 1) openingskracht
2) minstens twee vierkaarten in de overige kleuren

Een mogelijke zuidhand is dus:

♠ AVB8
♥ 2
♦ B87
♣ HV1074

2. Reactie van partner op het informatiedoublet

Het informatiedoublet toont iets, maar stelt tegelijkertijd ook een vraag, namelijk "Wat is je beste kleur?" Partner moet antwoorden, ook al heeft hij 0 punten!! Als de tegenstander achter het informatiedoublet redoubleert of een ander bod doet, vervalt de biedplicht. In dat geval is een bod vrijwillig en belooft dus enige kracht. Enige voorbeelden:

U zit zuid en bent aan de beurt in het volgende biedverloop:

West	Noord	Oost	Zuid
1♦	doublet	pas	???

Wat biedt u met de volgende handen:

Hand 1	Hand 2	Hand 3	Hand 4	Hand 5
♠ V752	♠ 7532	♠ VB75	♠ 752	♠ 52
♥ B5	♥ 85	♥ H5	♥ 632	♥ 85
♦ 632	♦ 632	♦ 632	♦ AV2	♦ HVB963
♣ V853	♣ 8753	♣ H853	♣ VB53	♣ AB7

Het informatiedoublet van noord belooft tolerantie voor alle kleuren.

Dat betekent dat hij minstens 4-3 in harten en schoppen verdeeld is. Zoals eerder verteld is een 4-4 niet verplicht!

Hand 1	1♠. Partner vraagt, wij draaien. De schoppenkleur bieden we eerder dan de klaveren. Ten eerste blijven we lager, ten tweede is en blijft een hoge kleur nou eenmaal 'heilig'.
Hand 2	1♠. Wat moet, dat moet. Nooit passen met deze handen!
Hand 3	2♠. U bent nu veel te sterk voor een simpel 1♠. Als u met de handen 1, 2 en 3 steeds 1♠ biedt, kan uw partner het allemaal niet meer zien. Dit sprongbod belooft 8-11 punten en kan vanaf een vierkaart.
Hand 4	1SA. We zeggen wel dat het informatiedoublet om een kleur vraagt, maar eigenlijk bedoelen we natuurlijk "een bod dat de hand goed omschrijft". 1SA geeft een evenwichtige hand met stop in de geopende kleur aan en toont 6-9 punten. SA-biedingen op een informatiedoublet zijn altijd constructief. Hebt u een 4333-verdeling met 0 punten dan moet u nooit SA bieden.
Hand 5	Pas!! Partner een opening en u zit behoorlijk tegen in de kleur van de tegenpartij. Dit is het enige geval dat u mag passen op een informatiedoublet. Door deze pas maakt u van het informatiedoublet een strafdoublet. U belooft minstens een punt of 8 en een goede vijfkaart in de kleur van de openaar.

In het algemeen zal de partner van de 'informatiedoubleerder' niet zo sterk zijn. Er zijn immers al twee handen met openingskracht aan tafel. Toch komt het wel voor dat hij een heel behoorlijke hand heeft. Kijkt u maar eens naar onderstaande voorbeelden:

U zit nog steeds zuid en bent aan de beurt in het volgende biedverloop:

West	Noord	Oost	Zuid
1♦	doublet	pas	???

Wat biedt u nu met de volgende handen:

Hand 6	Hand 7	Hand 8	Hand 9	Hand 10
♠ AV752	♠ H52	♠ H52	♠ AV52	♠ A5
♥ B5	♥ 852	♥ 852	♥ HV85	♥ HV8
♦ A32	♦ AV2	♦ AV2	♦ 72	♦ 972
♣ V73	♣ V753	♣ A753	♣ VB5	♣ AV753

Hand 6 4♠. Partner heeft minstens een driekaart schoppen. Er is dus een fit en voldoende kracht voor een manche.

Hand 7 2SA. Evenwichtig met ruitenstop en inviterend: 10-11 punten. Merk op dat de SA-ranges tegenover een informatiedoublet overeenkomen met de ranges tegenover een opening. Partner heeft immers ook gewoon een opening.

Hand 8 3SA. Nu hebt u voldoende punten om direct de beste manche te bieden.

Hand 9 2♦. U lijkt een beetje vast te zitten. Genoeg punten, maar welke manche? Noord belooft minstens 4-3 hoog, maar u weet niet waar zijn vierkaart zit. Misschien heeft hij wel twee vierkaarten hoog. Zelf 4♥ of 4♠ bieden is een onnodige gok. Zoals zo vaak gebruikt u de kleur van de tegenpartij (het cuebod) als kapstok. U maakt de bieding mancheforcing en vraagt partner iets meer over zijn hand te vertellen. Zo komt de fit altijd boven water.

Hand 10 2♦. Opnieuw het cuebod. Partner zal in eerste instantie een vierkaart hoog bieden. Hierna biedt u 3♣ met de volgende boodschap "Ik ben voldoende sterk voor de manche; mijn cuebod heeft niets met een hoge kleur te maken, maar ik weet niet waar we heen moeten, 3SA of 5♣". Heeft partner een ruitenstop dan zal hij nu 3SA bieden.

Tenslotte nog een waarschuwing. De partner van de informatiedoubleerder moet bieden. Soms heeft hij geen keus en kan hij alleen een driekaart bieden. Bijvoorbeeld:

West	Noord	Oost	Zuid
1♥	doublet	pas	???

♠ 872
♥ B832
♦ 653
♣ 1083

1♠ is het enige bod dat in aanmerking komt. Als oost 1♠ of hoger biedt, mag zuid wel passen.

3. Overzicht van de antwoorden op een informatiedoublet

- kleur zonder sprong: 0-7 punten (hoeft geen vierkaart te zijn!)
- kleur met sprong: 8-11, vanaf een vierkaart
- 1SA: evenwichtig, 6-9 punten met stop in de geopende kleur
- 2SA: evenwichtig, 10-11 punten met goede stop
- kleur van de tegenpartij: 12 of meer punten, mancheforcing; begin van het onderzoek naar de juiste manche
- manchebod: common sense onder het motto 'bieden wat je denkt te kunnen maken'

N.B.

Over het bieden met een dubbele sprong onder de manche bestaan verschillende opvattingen.

Bijvoorbeeld:

West	Noord	Oost	Zuid
1♦	doublet	pas	3♠

Er is een stroming die zegt: Zo'n 3♠-bod belooft veel schoppen en weinig punten (preëemptief dus).

Een andere invulling is: 3♠ toont 8-11 punten met een vijfkaart en 2♠ (enkele sprong) toont 8-11 punten met een vierkaart. Vanuit constructief oogpunt is de tweede opvatting aan te bevelen. Zoals zo vaak geldt ook hier: Maak een goede afspraak met uw partner!

4. Doublet na 1SA-opening

Na een 1SA-opening speelt met in het algemeen geen informatiedoublet. Er is immers geen kleur bekend, dus ten opzichte waarvan zou het doublet informatief moeten zijn. Na 1SA is een doublet dus (gewoon) straf en belooft een sterke hand: ten minste de kracht van een SA-opening en een goede uitkomstkleur. De partner van de doubleerder zal meestal passen op dit doublet. Alleen met een zeer zwakke hand (minder dan vijf punten) en een lange kleur mag hij weglopen.

5. Een 1SA-volgbod

Een 1SA-volgbod heeft dezelfde betekenis als een opening van 1SA: 15-17 punten, evenwichtige verdeling. De enige extra eis is dat er een dekking in de kleur van de tegenpartij aanwezig is. Enkele voorbeelden. U zit noord.

West	Noord	Oost	Zuid
1♦	???		

Wat biedt u nu met de volgende handen:

Hand 1	Hand 2	Hand 3	Hand 4
♠ AV52	♠ AV52	♠ AV52	♠ AV52
♥ B5	♥ H5	♥ AB2	♥ AB2
♦ AV2	♦ AV2	♦ B5	♦ B5
♣ H732	♣ A732	♣ B732	♣ H732

Hand 1 1SA; evenwichtige verdeling, juiste puntenrange en ruitenopvang.
 Hand 2 Doublet. De hand is te sterk voor een 1SA-volgbod. U begint met een informatiedoublet en biedt (behalve na een 1♠-bod bij partner) vervolgens het laagste SA-bod. Hiermee geeft u aan: een 18-19 SA-hand. Ook nu geldt dat SA bieden na een doublet een fractie sterker is dan direct SA volgen (vergelijk 'doubleren en daarna een kleur bieden' met 'direct een kleur bieden'). In een biedverloop als

West	Noord	Oost	Zuid
1♦	doublet	pas	1♠
pas	1SA		

heeft noord een 18-19 SA-hand en niet een 13-14 punts hand zonder vierkaart schoppen!!! In dat geval moet hij maar passen op 1♠ (er is immers minimaal een 4-3 fit).

Hand 3 Doublet.
 Hand 4 Doublet.

De antwoorden op een 1SA-volgbod zijn niet hetzelfde als na een 1SA-opening. Omdat er een opening (13+ punten) en een SA-bod (15-17) geweest zijn, is de kans op een kaart met weinig punten erg groot. Het is dan ook gebruikelijk om Stayman en transfers te laten vervallen.

West	Noord	Oost	Zuid
1♦	1SA	pas	???

Zuid 1

♠ 82
 ♥ 432
 ♦ 43
 ♣ B108652

2♣ moet beschikbaar blijven voor een zwakke hand met klaveren. Géén probleem. Voor Stayman is een ander bod beschikbaar: de kleur van de tegenpartij!

Zuid 2

♠ AV32
 ♥ 8743
 ♦ H32
 ♣ 103

2♦ fungeert nu als Stayman. Het cuebod vraagt verdere informatie van noord.
 Alléén gebruiken met acht of meer punten.

Spel 1
N/-

♠ A8
 ♥ AH6543
 ♦ B9
 ♣ 986
 ♠ HV10642
 ♥ 8
 ♦ A752
 ♣ 32
 N
 W O
 Z
 ♠ 75
 ♥ B1097
 ♦ V108
 ♣ V1054

♠ B93
 ♥ V2
 ♦ H643
 ♣ AHB7

Biedverloop:

West	Noord	Oost	Zuid
-	1♥	doublet	pas/2♥/3♥
4♠	pas	pas	pas

Oost heeft geen mooi informatiedoublet, maar het kan net. De actie van west lijkt misschien wat onbesuisd, 4♠ bieden met maar negen punten? Ja! Zes prachtige troeven, een aas in een zijkleur en een singleton is genoeg. De leider verliest een schoppen, een harten en een ruiten. Als zuid de harten steunt, wordt een 4♠ van west alleen maar meer voor de hand liggend.

Spel 2
O/NZ

♠ AV5
 ♥ AH6
 ♦ VB1084
 ♣ 82
 ♠ H10
 ♥ V1084
 ♦ AH63
 ♣ VB5
 N
 W O
 Z
 ♠ B973
 ♥ B92
 ♦ 52
 ♣ H1093

♠ 8642
 ♥ 753
 ♦ 97
 ♣ A764

Biedverloop:

West	Noord	Oost	Zuid
-	-	pas	pas
1SA	doublet	pas	pas
pas			

Noord geeft een goed strafdoublet op 1SA en zuid heeft voldoende om daar op te passen. Na ♦V start, zal west wel ♣B proberen. Als zuid de schoppenswitch vindt eindigt het met drie down. Ook met ruiten na is drie down haalbaar met voorzichtig manoeuvreren. Op een spel, waar NZ niets zelf kunnen maken, blijkt zo'n strafdoublet een machtig wapen.

Spel 3
Z/OW

♠ AB85
 ♥ 64
 ♦ 109853
 ♣ A3
 ♠ V106
 ♥ HB98
 ♦ AH6
 ♣ VB8
 N
 W O
 Z
 ♠ H73
 ♥ AV105
 ♦ B42
 ♣ H76

♠ 942
 ♥ 732
 ♦ V7
 ♣ 109542

Biedverloop:

West	Noord	Oost	Zuid
-	-	-	1♥
1SA	doublet	2♣	pas
pas	2♦	pas	pas
pas			

Het doublet van noord is voor straf. Oost moet zijn partner redden! Een zwakke hand met een lange kleur moet nooit in 1SA blijven zitten. 1SA gedoubleerd wordt een bloedbad. Niemand heeft de kaart om 2♣ te doubleren, dus noord kiest voor 2♦. Dit zal met een overslag gemaakt worden. Na een doublet is 2♣ geen Stayman meer, tenzij u dat expliciet afgesproken heeft!

Spel 4
W/Allen

♠ AVB
 ♥ H753
 ♦ A106
 ♣ VB3
 ♠ H10983
 ♥ V102
 ♦ V2
 ♣ AH2
 N
 W O
 Z
 ♠ 64
 ♥ AB4
 ♦ H753
 ♣ 10975

♠ 752
 ♥ 986
 ♦ B984
 ♣ 864

Biedverloop:

West	Noord	Oost	Zuid
1♠	1SA	pas	2SA
pas	3SA	pas	pas
pas			

Zuid verhoogt gewoon tot 2SA, iets dat hij op een opening van 1SA ook gedaan had. Na schoppenstart moet noord zich realiseren, dat hij slechts twee klaverenslagen nodig heeft. Gewoon ♣V voor in slag twee en er zijn schoppendingen genoeg. De hartensnit is niet nodig (en verliezend!).

Spel 5
N/NZ

♠ 543
♥ 974
♦ V98
♣ HV83

♠ AHB76
♥ V83
♦ H72
♣ 75
N
W O
Z
♠ 1098
♥ 65
♦ B654
♣ B1096

♠ V2
♥ AHB102
♦ A103
♣ A42

Biedverloop:

West	Noord	Oost	Zuid
-	1♠	doublet	pas
2♣	pas	2♥	pas
3♥	pas	4♥	pas
pas	pas		

West moet zich realiseren dat oost sterk is:

Eerst doubleren en dan een eigen kleur bieden. Alles draait in het spel om de ruitenkleur. Hoe die aanvallen? Het beste is om ♦V uit de dummy voor te spelen, omdat noord gezien de opening wel ♦H zal hebben.

Spel 6
O/OW

♠ AH
♥ 753
♦ V10982
♣ AV2

♠ V3
♥ AHV109
♦ H63
♣ HB4
N
W O
Z
♠ 765
♥ B86
♦ AB7
♣ 9765
♠ B109842
♥ 42
♦ 54
♣ 1083

Biedverloop:

West	Noord	Oost	Zuid
-	-	pas	pas
1SA	dbl	pas	2♠
pas	pas	pas	

Noord doubleert omdat er met de mooie harten kansen zijn om 1SA down te spelen. Zuid brengt helemaal niets mee om SA down te spelen, maar heeft wel lengte schoppen, daarom het 2♠-bod. Zuid kan 2♠ maken door na troef getrokken te hebben vanuit de hand naar de klaveren in noord te spelen. Als OW niet snel de ruiten meenemen kan zuid zelfs 2♠+1 maken.

Merk op dat 1SA door west gemaakt wordt. Als noord 2♥ volgt (in plaats van doublet), dan gaat dit down.

Spel 7
Z/Allen

♠ 9875
♥ 5
♦ AHB6
♣ AHB7

♠ B103
♥ V107
♦ 852
♣ 10983
N
W O
Z
♠ H
♥ AHB843
♦ 974
♣ V52

♠ AV642
♥ 962
♦ V103
♣ 64

Biedverloop:

West	Noord	Oost	Zuid
-	-	-	1♥
doublet	pas	2♠	pas
4♠	pas	pas	pas

Oost heeft voldoende om 2♠ (8-11 honneurpunten) te bieden, west genoeg voor 4♠. Als de leider ♠A slaat (gezien de opening moet zuid bijna wel ♠H hebben), maakt de leider zelfs een overslag.

Spel 8
W/-

♠ V32
♥ B5
♦ V109
♣ AHB102

♠ AB64
♥ A1082
♦ H65
♣ V6
N
W O
Z
♠ H1098
♥ HV3
♦ A743
♣ 83

♠ 75
♥ 9764
♦ B82
♣ 9754

Biedverloop:

West	Noord	Oost	Zuid
1♣	doublet	pas	2♣
pas	2♥	pas	2♠
pas	4♠	pas	pas
pas			

Een bod in de kleur van de tegenpartij lost alle problemen op. NZ kunnen rustig op zoek naar de fit, zonder bang te hoeven zijn dat er onder de manche gepast wordt. Een geslaagde snit op ♠V over de openaar brengt het spel binnen.